

5434 SAYILI TÜRKİYE CUMHURİYETİ EMEKLİ SANDIĞI KANUNU

Ömer KÜÇÜKEVCİLIOĞLU

Maliye Uzmanı

Tunç BENDERLİOĞLU

Maliye Uzmanı

Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

1. Sosyal Güvenlik Yönünden Haklarında 5434 sayılı Kanun Hükümleri Uygulanacakların Kapsamı

1. Haklarında 5434 sayılı Kanun Hükümleri Uygulanacakların Kapsamı

3

- 5510 sayılı Kanununun geçici 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrası:

*“Bu Kanunda aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde; iştirakçi iken, **bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla** bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanlar, **bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce** 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak çalışmış olup bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar ile bunların dul ve yetimleri hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil **5434 sayılı Kanun** hükümlerine göre işlem yapılır.”*

1. Haklarında 5434 sayılı Kanun Hükümleri Uygulanacakların Kapsamı

4

- 5510 sayılı Kanununun geçici 4 üncü maddesinin sekizinci fıkrası:

“Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce iştirakçi olup, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanların kesenek ve karşılıkları, fiili hizmet zammı ve itibari hizmet süresi karşılıkları ile %100 artış farkları hakkında 5434 sayılı Kanunun bu Kanunun yürürlüğe girmeden önceki hükümleri uyarınca işlem yapılır.”

1. Haklarında 5434 sayılı Kanun Hükümleri Uygulanacakların Kapsamı

5

- 15 Ekim 2008 tarihinden önce 5434 sayılı Kanun kapsamında ilgi kurmuş olanların; **Kesenek ve karşılıklarının hesaplanması, aylıkların bağlanması, artırılması, azaltılması ve kesilmesi, toptan ödemeleri, borçlanma ve hizmet ihyası, emeklilik ikramiyesi,** hakkında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanmaktadır.

2. Emekli Keseneğine Esas Aylık Unsurları

2. Emekli Keseneğine Esas Aylık Unsurları

7

1. Gösterge aylığı
2. Ek gösterge aylığı
3. Taban Aylık
4. Kıdem Aylığı
5. Yansımaya Oranı (Ek göstergeye Bağılı olarak EYDMA %40-240) (En yüksek devlet memuru aylığının)

Prim Oranları

- Kişi Keseneği oranı: %16
- Kurum Karşılığı oranı: %20
- İlave GSS Primi %12 (Kamu Kurumları)

2. Emekli Keseneğine Esas Aylık Unsurları

- **Emeklilik Keseneğine Esas Gösterge Aylığı:** Kazanılmış hak aylığı temel olmakla birlikte, diğer sosyal güvenlik kurumlarına prim ödemek suretiyle geçen ve kazanılmış hak aylığında değerlendirilmeyen sürelerin her yılı bir kademe, her 3 yılı bir derece sayılarak bulunacak derece ve kademenin karşılığı olan göstergenin memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar,
- **Kazanılmış Hak Aylığı:** Öğrenim durumu ve hizmet süresine göre 657 sayılı Kanunun 43 üncü maddesinde yer alan tablodan bulunacak gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar,

2. Emekli Keseneğine Esas Aylık Unsurları – Gösterge Aylığı

9

- 5434 sayılı Kanunun ek 16 ncı maddesinin birinci fıkrası;

*“Aylıklarını personel kanunları hükümlerine göre alan iştirakçilerin, emeklilik keseneklerine, personel kanunları gereğince **kazanılmış hak olarak** aldıkları rütbe, kıdem, derece ve kademelerin gösterge rakamlarının katsayı ile çarpımı sonunda bulunacak aylık miktarı esas alınır.”*

2. Emekli Keseneğine Esas Aylık Unsurları – Gösterge Aylığı

10

- 5434 sayılı Kanunun ek 18 inci maddesinin birinci fıkrası;

“Sosyal Sigortalar Kanununa tabi görevlerde bulunduktan sonra iştirakçi olanların, emeklilik keseneklerine, personel kanunları gereğince kazanılmış hak olarak aldıkları derece ve kademe aylıkları üzerine, sigorta primi ödemek suretiyle geçirdikleri sürelerin, her yılı bir kademe ilerlemesine ve tahsil durumlarına göre her 2, 3, 4 veya 5 yılı bir derece yükselmesine esas olacak şekilde eklenerek bulunacak derece ve kademe aylığı esas alınır.”

2. Emekli Keseneğine Esas Aylık Unsurları – Gösterge Aylığı

11

- İlgililerin emekli keseneğine esas aylık derece ve kademeleri ile kazanılmış hak aylığı derece ve kademelerinin **farklılaştığı** hallerde, **emekli keseneğine esas aylık derece ve kademelerinin** karşılığı olan gösterge rakamları emeklilik keseneğinin hesabında dikkate alınacaktır.
- Emekli keseneğine esas aylık derece ve kademesi ile kazanılmış hak aylığı derece ve kademesinin birbiriyle **aynı** olduğu hallerde ise, **kazanılmış hak aylığı derece ve kademesine** karşılık gelen gösterge rakamı emeklilik keseneğinin hesabına esas alınmaya devam olunacaktır.

2. Emekli Keseneğine Esas Aylık Unsurları – Gösterge Aylığı

12

- Ayrıca 5434 sayılı Kanunun ek 17 nci maddesine göre;
 - KİT'lerde sözleşmeli personel olarak çalışanlar
 - Özel kanunlarda sosyal güvenlik açısından haklarında 5434 sayılı Kanun hükümlerinin uygulaması hükme bağlanan kişiler yönünden emekli keseneği ve karşılığının hesabında bu kişilerin **öğrenim durumları itibariyle personel kanunlarına göre girebilecekleri derece ve kademelerin aylıkları** esas alınır.

2. Emekli Keseneğine Esas Aylık Unsurları – Gösterge Aylığı

13

- **Personel kanunlarına tabi olmayan iştirakçilerin emekli keseneğine esas aylık derece ve kademelerinin, öğrenim durumları itibarıyla 657 sayılı Kanuna göre azami olarak yükselebilecekleri derece ve kademeyi geçmemesine dikkat edilecektir.**

2. Emekli Keseneğine Esas Aylık Unsurları – Ek Gösterge Aylığı

14

- 5434 sayılı Kanunun mülga ek 48 inci maddesinin (a) fıkrası:

*“Aylıklarını personel kanunlarına göre alan iştirakçilerin emeklilik keseneklerine; emekli keseneğine esas aylık derece ve kademelerinin gösterge rakamlarına **almakta oldukları ek gösterge** rakamları eklenmek suretiyle bulunacak rakamın her yıl Bütçe Kanununda tespit edilen katsayı ile çarpımı sonunda bulunacak tutar esas alınır.”*

2. Emekli Keseneğine Esas Aylık Unsurları – Ek Gösterge Aylığı

15

- 5434 sayılı Kanunun mülga ek 48 inci maddesinin (b) fıkrası:

“Aylıklarını personel kanunlarına göre almayan iştirakçilere, genel idare hizmetleri sınıfında görev yapan genel müdürler için belirlenen ek gösterge rakamını geçmemek üzere, ifa ettikleri görevleri itibariyle Devlet Memurları Kanununa göre girebilecekleri sınıflardaki benzer görevlerin aynı kadro, unvan veya derecesi için belirlenmiş ek göstergeler uygulanır.”

2. Emekli Keseneğine Esas Aylık Unsurları – Ek Gösterge Aylığı

16

- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 43 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi;

“Ek Gösterge: Bu Kanuna tabi kurumların kadrolarında bulunan personelin aylıkları; hizmet sınıfları, görev türleri ve aylık alınan dereceler dikkate alınarak bu kanuna ekli I ve II sayılı cetvellerde gösterilen ek gösterge rakamlarının eklenmesi suretiyle hesaplanır. II sayılı cetvelde yer alan unvanlarda değişiklik yapmaya ve yeni unvanlar ilave etmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Bu ek göstergeler, ilgililerin belirtilen sınıf ve görevlerde buldukları sürece ödemelere esas alınıp, terfi bakımından kazanılmış hak sayılmaz. Kurumların 1, 2, 3 ve 4 üncü dereceli kadrolarına atananlara uygulanacak ek göstergeler, ilgililerin daha önce bulunmuş oldukları kariyerleri ile ilgili sınıf veya ekli I sayılı Cetvelin Genel İdare Hizmetleri Sınıfı (g) bölümünde belirtilen görevlerde kazanılmış hak aylık derecelerine göre alabilecekleri ek göstergelerden düşük olamaz.”

2. Emekli Keseneğine Esas Aylık Unsurları – Ek Gösterge Aylığı

17

- Devlet memurlarının yaralanacağı ek gösterge rakamı;
 - Sadece birinci derece olarak ihdas edilmiş kadro unvanlarında bulunanlar açısından bulunulan kadro unvanı için tespit edilmiş olan ek gösterge rakamı,
 - Birden fazla derece üzerinden ihdas edilmiş olan kadrolarda görev yapan Devlet memurları açısından ise, **kazanılmış hak aylığı** derece ve kademesine göre belirlenecek derece için tespit edilmiş olan ek gösterge rakamı,

2. Emekli Keseneğine Esas Aylık Unsurları – Ek Gösterge Aylığı

18

- Devlet memurlarının yaralanacağı ek gösterge rakamı;
 - Birden fazla derece üzerinden ihdas edilmiş olan kadrolarda görev yapan Devlet memurlarından, 657 sayılı Kanunun **68 inci maddesinin (B)** fıkrası uyarınca daha üst derecelere atanmış olanlar açısından **atanmış oldukları** dereceye ilişkin ek gösterge rakamı,
 - Kamu idarelerinin 1, 2, 3 ve dördüncü dereceli kadrolarına atananların daha önce buldukları **kariyerleri** ile ilgili sınıf veya ekli I sayılı Cetvelin Genel İdare Hizmetleri Sınıfı **(g) bölümünde** belirtilen görevlerde **kazanılmış hak aylık derecelerine göre alabilecekleri** ek gösterge rakamı.

2. Emekli Keseneğine Esas Aylık Unsurları – Ek Gösterge Aylığı

19

- 5434 sayılı Kanunun ek 67 nci maddesinin birinci fıkrası;

*“Daha önce atanmış ya da seçilmiş oldukları kadro, görev veya aylık almış oldukları dereceler için belirlenmiş olan ek göstergelerden **daha düşük ek gösterge** ödenmesi gereken veya ek göstergesi olmayan bir kadro, görev veya dereceye atanan ya da seçilenler; **daha önceden yararlanmış oldukları ek gösterge rakamı ile halen buldukları kadro, görev veya dereceye ilişkin ek gösterge rakamı arasındaki farktan kaynaklanan kesenek ve karşılık tutarının tamamının aylıklarından kesilmesi** suretiyle emeklilik açısından yüksek olan ek göstergeden yararlanmaya devam ederler.”*

2. Emekli Keseneğine Esas Aylık Unsurları – Ek Gösterge Aylığı

20

- 5434 sayılı Kanunun ek 67 nci maddesinin birinci fıkrası (devam);

“Belediye başkanları hariç, atandıkları veya seçildikleri kadro, görev ya da derecede en az altı ay görev yapmaksızın ek göstergesi daha düşük bir kadro, görev ya da dereceye atanan veya seçilenler hakkında bu fıkra hükümleri uygulanmaz.”

2. Emekli Keseneğine Esas Aylık Unsurları – Ek Gösterge Aylığı

21

□ İstisnası

- **27/04/2005 tarihinden önce** (geçici 220 nci maddenin yürürlük tarihi) daha düşük ek göstergeli veya ek göstergesi olmayan bir kadro, görev ya da dereceye atanmış veya seçilmiş olanlar için ek 67 nci maddenin uygulanmasında, ek göstergeli veya yüksek ek göstergeli kadro, görev ya da derecede **en az altı ay görev yapmış olma şartı aranmaz.**

2. Emekli Keseneğine Esas Aylık Unsurları – Ek Gösterge Aylığı

22

- Ek göstergeli bir görevden daha düşük ek göstergeli veya ek göstergesi olmayan bir görev atanma ve daha önceki yüksek ek göstergeden görev aylığı olarak yararlanılmasına imkan bulunmaması durumunda; yüksek olan ek gösterge dikkate alınacaktır.
- **Bu durumda, iki ek gösterge arasındaki farka ilişkin gerek kesenek gerekse karşılık tutarları ilgilinin maaşından kesilecektir. (Yansıma oranı dahil)**

2. Emekli Keseneğine Esas Aylık Unsurları – Taban Aylığı, Kıdem Aylığı

23

- 5434 sayılı Kanunun mülga ek 70 nci maddesinde, Devlet memurları ve diğer kamu görevlilerine ödenen **kıdem aylığı** ile **taban aylığının**, emeklilik keseneğine esas aylık tutarının hesabına dahil edileceği belirtilmiştir.
- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesinin (A) fıkrası;
“A) **Aylıklarını 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu, 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu ve 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununa göre almakta olan personele 1000 gösterge rakamı üzerinden memuriyet taban aylığı ödenir.**”

2. Emekli Keseneğine Esas Aylık Unsurları – Taban Aylığı, Kıdem Aylığı

24

- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesinin (A) fıkrası (devam);

“Birinci fıkra kapsamına girenlere her bir hizmet yılı için 20 gösterge rakamı karşılığı kıdem aylığı ödenir. Ancak 25 ve daha fazla hizmet yılını dolduranlar için gösterge rakamı 500 olarak uygulanır.

*Hizmet yılları itibariyle ödenecek kıdem aylığının tesbitinde kazanılmış hak aylığının hesabında değerlendirilen süreler esas alınır. Memuriyet taban ve kıdem aylığı miktarları, bunların göstergelerine 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 154 üncü maddesine göre tesbit olunan katsayılar uygulanmak suretiyle belirlenir. **Memuriyet taban aylığı göstergesi için farklı katsayı tespit edilebilir...**”*

2. Emekli Keseneğine Esas Aylık Unsurları – Yansıtma Oranı Karşılığı

25

- Devlet memurlarına; tazminat, ek ödeme, ödenek gibi değişik adlar altında yapılan ödemelerin emekli keseneğine esas aylık tutarına dahil edilmemesi, çalışmakta iken alınan maaş tutarı ile emekli aylığı arasındaki farkın gittikçe artmasına sebep olmuştur.
- Bu nedenle, herkesin emeklilik keseneğine esas ek göstergesi üzerinden belirlenecek standart bir tutarın emeklilik keseneğine esas aylığa dahil edilmesi yönünde bir sistem oluşturulması benimsenmiştir.

2. Emekli Keseneğine Esas Aylık Unsurları – Yansıtma Oranı Karşılığı

26

- İştirakçilerin **emekli keseneğine esas aylık ek gösterge** rakamları dikkate alınmak suretiyle en yüksek devlet memuru aylığının;
 - Ek göstergesi 8400 ve daha yüksek olanlarda % 240 ına,
 - Ek göstergesi 7600 (dahil) -8400 (hariç) arasında olanlarda %200 üne,
 - Ek göstergesi 6400 (dahil) - 7600 (hariç) arasında olanlarda %180 ine,
 - Ek göstergesi 4800 (dahil) - 6400 (hariç) arasında olanlarda %150 sine,
 - Ek göstergesi 3600 (dahil) - 4800 (hariç) arasında olanlarda %130 una,
 - Ek göstergesi 2200 (dahil) - 3600 (hariç) arasında olanlarda %70 ine,
 - Diğerlerinde%40 ına,

tekabül eden miktarı, emeklilik keseneğine ve kurum karşılığına tabi tutulur.

3. Aybaşında veya Ay Ortasında Ayrılma Sebebiyle Kıst Aylık Ödenenlerin Kesenek Borçlandırma İşlemleri

3. Kıst Aylık Ödenenlerin Kesenek Borçlandırma İşlemleri

28

- 5434 sayılı Kanununda da aybaşından sonra görevden ayrılanların **eksik aylık ve ücretlerinden tam kesenek alınacaktır.**
- Ancak, 657 sayılı Kanuna göre **emekliye ayrılma veya ölüm** hali hariç, Devlet memurlarına peşin olarak ödenen aylıkların ilgilinin çalışmadığı süreye denk düşen kısmının geri alınması gerekmektedir.

3. Kıst Aylık Ödenenlerin Kesenek Borçlandırma İşlemleri

29

- Muhasebat Genel Müdürlüğünün “Kişilerden Alacaklar” başlıklı 16 sıra nolu Tebliği
 - Devlet katkısının (kurum karşılığı) Sosyal Güvenlik Kurumundan geri alınması mümkün bulunmamaktadır.
 - 5434 sayılı Kanunun 31 inci maddesinin ikinci fıkrasındaki “*Ay başlarından sonra vazifeden ayrılanlar için ayrıldıkları ayın tamamı fiili hizmet müddeti sayılır.*” şeklindeki hüküm nedeniyle **kişinin malvarlığında bir çoğalmaya** neden olmaktadır.

3. Kıst Aylık Ödenenlerin Kesenek Borçlandırma İşlemleri

30

- Muhasebat Genel Müdürlüğünün “Kişilerden Alacaklar” başlıklı 16 sıra nolu Tebliği
 - Memuriyetle ilişkisi kesildiği halde 5434 sayılı Kanunun 87 nci maddesi hükümlerinde öngörülen **kesenek iadesinden yararlanmaya hak kazanılmadığı** durumlarda, memur yönünden haksız iktisaptan söz edilemeyeceğinden, emeklilik keseneğinin memurdan **geri alınması mümkün değildir.**
 - Sosyal Güvenlik Kurumunun malvarlığında bir çoğalma mevcut olmakla birlikte, bu çoğalma 5434 sayılı Kanunun 14 üncü maddesi hükmünden doğmuş olduğundan, **Sosyal Güvenlik Kurumundan tahsili yoluna gidilmeyecektir.**

3. Kıst Aylık Ödenenlerin Kesenek Borçlandırma İşlemleri

31

- Muhasebat Genel Müdürlüğünün “Kişilerden Alacaklar” başlıklı 16 sıra nolu Tebliği
 - Emeklilik keseneği Devlet katkısının, diğer alacaklarla birlikte **memurun kendisinden tahsil edilmesi gerekmektedir.**
 - Fazla ödemeler, **Borçlar Kanununa** göre sebepsiz zenginleşme teşkil etmekte olup, aynı Kanundaki zaman aşımı süresi içinde tahsil edilmesi zorunludur.

4. Emekliye Sevk Onayı İşlemleri

4. Emekliye Sevk Onayı Veren Makam

33

- **Re'sen emekliye sevk hallerinde, sigortalının çalıştığı göreve atamasındaki usûle göre atamaya yetkili makam,**
- **İstek üzerine veya yaş haddi, malûllük veya vazife malûllüğü hallerinde kamu idaresinin en yüksek amiri,**
- **TBMM üyeleri için Meclis Başkanlığı,**
- **Belediye başkanları için belediye encümeni;**
- **Çalıştıkları kamu idareleri ile ilişkileri kesilmiş olup da bir kanunla sigortalılık hakkı devam edenler için daha önce görev yaptıkları son kamu idaresinin en yüksek amiri,**

4. Emekliye Sevk Onayı Veren Makam

34

- **Kurumların yönetim kurulu üyeleri için atamayı yapan kurumun en yüksek amiri,**
- **Danıştay Başkanı için Başbakanlık,**
- **Sayıştay Başkanı için TBMM Başkanlığı,**
- **Bakanlar Kurulu kararı veya müşterek kararname ile atananların görevleriyle ilişkilerinin kesilmesi ilgili Bakan.**

4. Emekliye Sevk Onayı Veren Makam

35

- Yetkili makam tarafından alınması gereken emekliye sevk onayının talep tarihinden itibaren **1 ay** içerisinde alınması gerekmektedir.
- Özelleştirilmeleri sonucunda sermayesindeki **kamu payı %50'nin altına düşen kuruluşlar** ile satış veya devri yapılmış olan kuruluşlarda çalışmakta iken emekliye ayrılanlar için **emekliye sevk onayı aranmamaktadır.**

5. Emekliye Sevk İşleminde Sonra Emekliliğe Hak Kazanamadığı Tespit Edilenlerin Durumu

5. İdarelerin Yükümlülüğü

37

- İdareler emekli aylığı bağlanabilmesi için,
 - Tamamlanması gereken toplam **hizmet süresinin** yeterli olup olmadığını,
 - Gerekli **yaş koşulunun** yerine getirilip getirilmediğini,tespit etmekle yükümlüdür.

5. Emekliye Hak Kazanamadığı Tespit Edilenlerin Durumu

38

- Emekli edilmemesi gerektiği halde emekli edilen bir iştirakçi ile ilgili hatanın düzeltilmesinde, ilgilinin;
 - Görevden ayrı kaldığı sürelerin eksik hizmet süresinden **fazla olması,**
 - Görevden ayrı kaldığı sürelerin eksik hizmet süresinden **az olması,**
- durumları göz önüne alınarak gerekli işlemler tesis edilmektedir.

5. Görevden Ayrı Kalınan Sürelerin Eksik Hizmet Süresinden Fazla Olması

39

- **Emeklilik işleminin iptal edilmez.**
- Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından en son aylık ödenen tarihten **eksik hizmet süresi kadar** geriye gidilerek bu dönemde ödenen emeklilik veya yaşlılık aylıkları borç çıkartılır.

5. Görevden Ayrı Kalınan Sürelerin Eksik Hizmet Süresinden Fazla Olması

40

- Çıkarılan borç ve bu borca ilişkin faiz ile borç çıkarılan süreye ait kesenek ve kurum karşılıkları, ilgili kurum bütçesinin personel ödeneklerinden **Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenir.**
- Bu şekilde ilave olarak kesenek ve kurum karşılığı ödenen süreler için ilgililere **ikramiye farkı ödenmez**, ödenmiş olan ikramiyenin eksik hizmet süresine ilişkin kısmı geri alınmaz.

5. Görevden Ayrı Kalınan Sürelerin Eksik Hizmet Süresinden Az Olması

41

- Emeklilik işleminin iptal edilerek ilgilinin **göreve başlatılması** gerekmektedir.
- Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ödenen emeklilik veya yaşlılık aylıklarının tamamı ilgili adına borç çıkartılır.
- İlgiliye, emekliye ayrıldığı tarihteki kadro unvanı esas alınmak suretiyle **Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından borç çıkarılan döneme ait aylık ve diğer mali haklarının tahakkuk ettirilmesi** ve bu miktardan Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı tarafından borç çıkarılan miktar ile varsa bu miktara ilişkin faizin mahsup edilmesi gerekmektedir.

5. Görevden Ayrı Kalınan Sürelerin Eksik Hizmet Süresinden Az Olması

42

- **Tahakkuk ettirilen miktarın;** Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı tarafından çıkarılan borç ile bu borca ilişkin faiz toplamından **fazla olması** halinde kalan kısmı ilgiliye, **eksik olması** halinde ise aradaki fark ilgili kamu kurumu tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenir.
- Eksik hizmet süresinden görevden ayrı kalınan sürenin düşülerek, ilgilinin kalan süre kadar çalıştırılması ve bu süreye ilişkin aylık ve diğer mali haklarının tahakkuk ettirilerek ödenmesi gerekmektedir.
- Bu süre sonunda emeklilik hakkını kazanan ilgili, emekliye ayrılma isteği tekrar işleme konularak yeniden emekliye sevk edilir.

6. Sağlık Giderlerinin Karşılanma Yükümlülüğü SGK'ya Devredilenlerin Bakmakla Yükümlü Olduğu Kişilerin Kapsamı

6. Kamu Personelinin Genel Sağlık Sigortası Kapsamına Alınması Hakkında Tebliğ

44

- 5510 sayılı Kanunun “Genel sağlık sigortası geçiş hükümleri” başlıklı geçici 12 nci maddesine dayanılarak hazırlanan Tebliğ, 18.12.2009 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

6. Kamu Personelinin Genel Sağlık Sigortası Kapsamına Alınması Hakkında Tebliğ

45

- **Sigortalının Kendisi: 15/01/2010 tarihi itibarıyla 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi uyarınca 5434 sayılı Kanuna göre emekli keseneği ve kurum karşılığı alınmaya devam olunanlar, ayrıca bir şart aranmaksızın Sosyal Güvenlik Kurumunca sağlık hizmetlerinden yararlandırılır.**
- **Bakmakla yükümlü olunan kişiler: Devir tarihinde ilgili kanunları gereği bakmakla yükümlü olunan kişi olarak sağlık hizmetlerinden yararlananlar devir tarihinden sonra da Tebliğde yer verilen şartlarla sağlık hizmetlerinden yararlanmaya devam ederler.**

6. Kamu Personelinin Genel Sağlık Sigortası Kapsamına Alınması Hakkında Tebliğ

46

«Durum Değişikliği» Kavramı:

Durum değişikliği, sigortalının veya bakmakla yükümlü olunan kişilerin genel sağlık sigortasına devir işleminden önce ilgili kanunlarına göre almakta olduğu sağlık hizmetlerinin sona ermesini ve değişiklik tarihi itibari ile sağlık hizmetlerinden yararlandırılma koşullarının 5510 sayılı Kanuna göre yeniden belirlenmesini ifade eder.

6. Kamu Personelinin Genel Sağlık Sigortası Kapsamına Alınması Hakkında Tebliğ

47

«Durum Değişikliği» Kavramı:

Sigortalının, 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki **sigortalılığının sona ermesi** veya **aylık bağlanması** durum değişikliği sayılacak ve genel sağlık sigortalılığı, sonraki durumu dikkate alınarak 5510 sayılı Kanun hükümlerine göre yeniden belirlenecektir.

6. Bakmakla Yüklü Olunan Kişiler

48

- Bakmakla yükümlü olunanlar;
 - ▣ Sigortalının eşi,
 - ▣ Sigortalının erkek çocuğu,
 - ▣ Sigortalının kız çocuğu,
 - ▣ Sigortalının malul çocuğu,
 - ▣ Sigortalının üvey çocuğu,
 - ▣ Sigortalının ana ve babası,
 - ▣ Sigortalının bakmakla yükümlü olduğu yabancı uyruklu kişiler,
- Şeklinde sayılmıştır.

6. Bakmakla Yüklü Olunan Kişiler

49

Sigortalının eşi:

Devir tarihinde eşinden dolayı bakmakla yükümlü olunan kişi olarak sağlık hizmeti karşılananlar,

- ▣ Uzun vadeli sigorta kolları kapsamında zorunlu olarak sigortalı sayılmamaları
- ▣ İsteğe bağlı sigortalı olmamaları
- ▣ Gelir ve/veya aylık almamaları

şartıyla sağlık hizmetlerinden yararlandırılmaya devam edilir.

6. Bakmakla Yüklü Olunan Kişiler

Sigortalının erkek çocuğu:

Devir tarihinde sigortalı tarafından bakmakla yüklü olunan kişi olarak sağlık hizmeti karşılanan erkek çocuklar,

- ▣ Uzun vadeli sigorta kolları kapsamında zorunlu olarak sigortalı (öğrenim yapmakta iken tatil devresinde çalışanlar hariç) sayılmamaları,
- ▣ İsteğe bağlı sigortalı olmamaları,
- ▣ Gelir ve/veya aylık almamaları,
- ▣ Evlenmemeleri,

şartıyla **25 yaşını dolduruncaya kadar** sağlık hizmetlerinden yararlandırılmaya devam edilir.

6. Bakmakla Yüklü Olunan Kişiler

Sigortalının kız çocuğu:

Devir tarihinde sigortalı tarafından bakmakla yükümlü olunan kişi olarak sağlık hizmeti karşılanan kız çocukları, **durumlarında değişiklik oluncaya kadar sağlık hizmetlerinden yararlanmaya devam ederler.** Kız çocuklarının,

- ▣ Uzun vadeli sigorta kolları kapsamında zorunlu olarak sigortalı (öğrenim yapmakta iken tatil devresinde çalışanlar hariç) sayılmaları
- ▣ İsteğe bağlı sigortalı olmaları
- ▣ Gelir ve/veya aylık almaları
- ▣ Evlenmeleri

durum değişikliği olarak değerlendirilir.

6. Bakmakla Yüklü Olunan Kişiler

52

Sigortalının kız çocuğu:

- **Kız çocuklarının durum değişikliklerinin ortadan kalkması halinde, bu kişiler tekrar Tebliğdeki şartlara göre bakmakla yükümlü olunan kişi sayılır.**
- Devrolunan sigortalıya aylık bağlanması veya aylık almakta iken 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında sigortalı olmayı gerektirecek şekilde yeniden çalışması durumu kız çocuklarının sağlık hizmetlerinden yararlanmasını etkilemez.

6. Bakmakla Yüklü Olunan Kişiler

53

Sigortalının malul çocuğu:

Devir tarihinde sigortalı tarafından bakmakla yükümlü olunan kişi olarak sağlık hizmeti karşılanan malul çocuklar, durumlarında değişiklik oluncaya kadar sağlık hizmetlerinden yararlanmaya devam ederler. Bunların,

- Uzun vadeli sigorta kolları kapsamında zorunlu olarak sigortalı sayılmaları,
- İsteğe bağlı sigortalı olmaları,
- 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz, Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna göre bağlanmış aylıklar dahil gelir ve/veya aylık almaları,
- Evlenmeleri,

durum değişikliği olarak değerlendirilir.

6. Bakmakla Yüklü Olunan Kişiler

54

Sigortalının üvey çocuğu:

- Sigortalının üvey çocuğu hakkında durumuna göre sigortalının erkek, kız veya malul çocuğu için belirtilen uygulamalar geçerlidir.

6. Bakmakla Yüklü Olunan Kişiler

55

Sigortalının ana ve babası:

Ana ve babanın,

- ▣ Uzun vadeli sigorta kolları kapsamında zorunlu olarak sigortalı sayılmaları,
- ▣ Evlenmeleri nedeniyle bakmakla yükümlü olunan kişi kapsamından çıkmaları,
- ▣ İsteğe bağlı sigortalı olmaları,
- ▣ 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz, Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna göre bağlanmış aylıklar dahil gelir ve/veya aylık almaları,

durum değişikliği olarak değerlendirilir.

6. Bakmakla Yüklü Olunan Kişiler

56

Sigortalının bakmakla yükümlü olduğu yabancı uyruklu kişiler:

- Sigortalının bakmakla yükümlü olduğu yabancı uyruklu kişiler, **oturma izni almış ve yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında sigortalı sayılmaması şartıyla**, sigortalının bakmakla yükümlü olduğu kişiler gibi sağlık hizmetlerinden yararlandırılır.

7. Emekli Aylığı Almakta İken Yeniden Çalışmaya Başlayanların Durumu

7. Emekli Aylıkları Kesilmek Suretiyle Yeniden Çalışmaya Başlayanlar

58

- Emekli aylığı almakta iken yeniden çalışmaya başlayanlar ile ilgili düzenleme 21/4/2005 tarih ve 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasında ve devamında yer almaktadır.
- Herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan **emeklilik veya yaşlılık aylığı** alanlar **bu aylıkları kesilmeksizin** aşağıda sayılan idarelerde herhangi bir kadro, pozisyon veya görevde çalıştırılmaz ve görev yapamazlar.
 - Genel bütçeye dahil daireler
 - Özel bütçeli idareler
 - Döner sermayeler
 - Fonlar
 - Belediyeler

7. Emekli Aylıkları Kesilmek Suretiyle Yeniden Çalışmaya Başlayanlar

59

- İl özel idareleri
- Belediyeler ve il özel idareleri tarafından kurulan birlik ve işletmeler
- Sosyal güvenlik kurumları
- Bütçeden yardım alan kuruluşlar
- Özel kanunla kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşlar
- Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bunların bağlı ortaklıkları ile müessese ve işletmelerinde ve sermayesinin %50'sinden fazlası kamuya ait olan diğer ortaklıklar

7. Emekli Aylığı Kesilmeksizin Yeniden Çalışmaya Başlayanlar

60

Genel kural emekli aylığı alanların aylıklarının kesilmesi suretiyle yeniden göreve başlamaları iken, 5335 sayılı Kanun bunun bazı istisnalarını da düzenlemiştir. Bu istisnalar aşağıda yer almaktadır.

- ❑ **Cumhurbaşkanlığına** seçilenler,
- ❑ **Dışarıdan Bakanlar Kurulu** üyeliğine atananlar,
- ❑ **Yasama Organı üyeliğine** seçilenler,
- ❑ **Mahalli idareler seçimleri** sonucuna göre görev alanlar,
- ❑ Sadece **toplantı veya huzur ücreti** ya da hakkı ödenen görevleri yürütenler ile **yönetim ve denetim kurulu üyeliği ücreti** karşılığında görevlendirilenler,
- ❑ **Yaş haddini aşmamış olmaları kaydıyla** her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında **ders ücreti karşılığı** ders görevi verilenler (üniversitelerde ders ücreti karşılığı ders görevi verilenler hakkında yaş haddini aşmamış olmaları kaydı aranmaz),

7. Emekli Aylığı Kesilmeksizin Yeniden Çalışmaya Başlayanlar

61

- ▣ **Vakıf üniversitelerinde görev alanlar,**
- ▣ **Özel kanunlarında emeklilik veya yaşlılık aylığı kesilmeksizin çalıştırılma veya görev yapma hakkı verilenlerden Cumhurbaşkanı tarafından atananlar, Başbakan tarafından atananlar, Bakanlar Kurulu kararı veya müşterek kararname ile atanan veya görevlendirilenler ve Türkiye Büyük Millet Meclisince yapılan seçimler sonucunda görev verilenler,**
- ▣ **2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 60 ıncı maddesinin (a) fıkrası uyarınca Yasama Organı üyeliğinin bitiminden sonra öğretim üyesi olarak atanmış olanlar.**

Teşekkürler